

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. директора ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«18» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292: «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародна електронна комерція»

вид дисципліни: за вибором

факультет: ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«17» вересня 2024 року, протокол №2

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Жихор Олена Борисівна, д.е.н., професор, професор кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

Програму схвалено на засіданні кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

Протокол № 1 від «03» вересня 2024 року

Завідувач кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій

_____
(підпис) Наталя ДАНЬКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція»

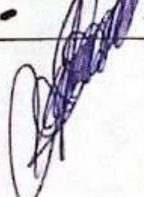
Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____
(підпис) Світлана СТРАПЧУК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від «17» вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії факультету ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____
(підпис) Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«29» серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292: «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародна електронна комерція»

вид дисципліни: за вибором

факультет: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

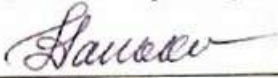
«29» серпня 2024 року, протокол №19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Жихор Олена Борисівна, д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Протокол № 18 від «26» серпня 2024 року

Завідувач кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

_____
(підпис) Наталя ДАНЬКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____
(підпис) Світлана СТРАПЧУК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 16 від «28» серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____
(підпис) Олена МИКОЛЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Актуальність запровадження навчальної дисципліни «Основи фінансової грамотності», зумовлена глобалізацією світової економіки, яка виявила низку інституційних провалів у реалізації фінансових відносин, які в умовах стрімкого розвитку фінансових ринків підвищують ризики економічної стабільності як окремої країни, так і світового господарства в цілому. Серед таких провалів особливої уваги заслуговує **Основи фінансової грамотності населення**, недостатній рівень якої призводить до неефективного управління власними коштами, знижує обґрунтованість прийняття фінансових рішень, зменшує економічну активність громадян, створюючи загрози фінансовій безпеці домогосподарств зокрема і стабільності фінансової системи в цілому.

Навчальна дисципліна «Основи фінансової грамотності» охоплює ключові аспекти побудови національної економіки, економіки регіонів, фінансової та банківської системи, загальні основи обліку та аудиту в системі фінансово-господарського контролю.

У науковому журналі «Економіка України» №11-12 за 2018 рік надруковано статтю академіка НАНУ, директора інституту промисловості НАНУ, доктора економічних наук, професора Амоши Олександра Івановича «**Новітній погляд до змін в межах загальної системи вітчизняної освіти**» щодо аналізу навчального видання - підручника «Основи фінансової грамотності» (за редакцією доктора екон. наук, професора О.Б. Жихор): <http://www.economukraine.com.ua/index.php?id=13748&show=news&&newsid=110260>

Резюме автора статті академіка НАНУ Амоши О.І.: «Підручник **«Основи фінансової грамотності»** наголошує на розробці та запровадженні національних стандартів фінансово-економічної грамотності, тобто направлений на вирішення нагальної проблеми щодо формалізації базових основ фінансово-економічної грамотності в межах загальної системи вітчизняної освіти.

Інвестиції в освіту – важлива складова підвищення рівня людського капіталу загалом та його базового елемента зокрема – набутих знань, навичок і досвіду молодим поколінням...».

Підручник «ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ» отримав Першу премію Конкурсу за кращі наукові праці у 2017 року та у 2018 році з номінації «Підручники» Всеукраїнської громадської організації «Академія наук Вищої освіти України».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Мета викладання навчальної дисципліни** – надання студентам базових знань та навичок з управління власними фінансами в мінливих особистих та зовнішніх економічних обставинах для досягнення фінансового благополуччя та безперервного особистого розвитку.

1.2. . **Основні завдання вивчення дисципліни:**

- засвоєння типів економічних систем;
- з'ясування особливостей та проблем функціонування економічної системи України;
- засвоєння основних показників функціонування національної економіки;
- засвоєння основних видів економічної політики;
- засвоєння сутності регіональної економіки та особливостей її формування;
- вивчення особливостей економіки регіонів України;
- засвоєння сутності та структури фінансової системи України;
- вивчення організації фінансів територіальних громад та їх об'єднань;
- засвоєння сутності та структури податкової системи України;
- засвоєння сутності, класифікації та ролі державних цільових фондів як інституту фінансової системи України;
- засвоєння сутності та етапів розвитку страхування як складової фінансової системи України;
- вивчення основ та особливостей фінансів суб'єктів господарювання;
- вивчення основ управління власними фінансами;
- вивчення основ інвестування;
- вивчення особливостей фінансування суб'єктів господарювання;
- вивчення основ підприємницької діяльності;
- засвоєння сутності та складових фінансової безпеки держави;
- засвоєння сутності фінансової безпеки суб'єктів господарювання, а також ризиків і загроз фінансовій безпеці суб'єктів господарювання;
- усвідомлення етапів становлення і трансформації банківської системи України;
- з'ясування сучасних тенденції розвитку банківської системи України;
- вивчення сутності та основних етапів розвитку економічного аналізу;
- усвідомлення необхідності економічного аналізу в умовах ринкової економіки;
- ознайомлення з основними етапами проведення аналітичної роботи.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й та 3-й	
Семестр	
3-й та 5-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
-	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
58 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Результати навчання:

у результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні вміти:

- застосовувати основні макроекономічні показники розвитку трансформаційної економіки;
- виявляти соціально-економічні наслідки інфляції;
- оцінити методи державного регулювання економіки та види економічної політики держави;
- обґрунтовувати перспективні напрями розвитку господарських комплексів економічних районів;
- аналізувати вітчизняну практику добровільного об'єднання територіальних громад;
- враховувати фактор часу при оцінюванні вартості грошей та плануванні сімейного бюджету;
- оцінити фінансову безпеку держави;
- розробити систему фінансової безпеки підприємства;
- провести сегментацію ринку фінансових послуг за видами фінансових активів;
- провести періодизацію процесів становлення та розвитку банківської системи України;
- здатність використовувати обґрунтовані джерела даних для економічного аналізу.

у результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні мати уявлення:

щодо всіх суттєвих аспектів основ національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України, а саме: економічних систем та їх типів, особливостей економічної системи України, основних показників функціонування національної економіки, економічної політики держави, особливостей регіональної економіки, перспектив розвитку економіки регіонів України, структури фінансової системи України, фінансів територіальних громад, податкової системи України, державних цільових фондів, страхування, фінансів суб'єктів господарювання, основ управління власними фінансами, основ інвестування, фінансування суб'єктів господарювання, основ підприємницької діяльності, фінансовій безпеці держави та суб'єктів господарювання, побудови банківської системи України, питанням визначення справжності і платіжності банкнот національної та іноземної валюти, економічному аналізу як галузі економічної науки.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Економічні системи та їх типи. Економічна система України: проблеми та особливості перехідного періоду.

Сутність та властивості економічної системи. Склад та основні елементи економічних систем. Класифікація економічних систем суспільства. Сутність і класифікація перехідних економічних систем. Основні закономірності трансформаційних процесів. Моделі трансформаційних економік та тенденції їх розвитку. Специфіка трансформаційної економічної системи України. Основні макроекономічні показники розвитку трансформаційної економіки України.

Тема 2. Основні показники функціонування національної економіки.

Основні макроекономічні показники. Ціновий фактор у вимірюванні ВВП. Показники зайнятості та безробіття. Інфляція: сутність, причини, види, показники та соціально-економічні наслідки.

Тема 3. Роль держави у змішаній економіці. Економічна політика та її основні види.

Роль та функції держави у сучасній економіці. Державне регулювання економіки, його необхідність, функції та цілі. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки. Види економічної політики держави.

Тема 4. Сутність регіональної економіки, особливості її формування.

Зміст і основні характеристики формування регіональної економіки. Основні принципи, терміни та складові регіональної економіки. Методичне забезпечення регіональної економіки. Реалізація державної регіональної політики.

Тема 5. Економіка регіонів України.

Економічний стан регіонів України в сучасній турбулентній економіці. Зв'язок потенціалу з інноваційною діяльністю регіонів. Сутність природно-ресурсного потенціалу регіонів і його структура. Сутність господарських комплексів економічних районів. Перспективні напрями розвитку господарських комплексів економічних районів.

Тема 6. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.

Історичні аспекти виникнення фінансів. Фінансова наука. Сутність і функції фінансів. Фінансові ресурси і фінансові резерви. Зміст фінансових категорій. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.

Тема 7. Сутність та структура фінансової системи України.

Поняття фінансової системи, її структура та принципи побудови. Сфери та ланки фінансових відносин, їх характеристика. Управління фінансовою системою. Функції органів державної влади в управлінні фінансовими потоками. Страховий захист: необхідність та форми організації фондів.

Тема 8. Фінанси територіальних громад та їх об'єднань.

Сутність фінансів територіальних громад та їх об'єднань. Поширення практики добровільного об'єднання територіальних громад в Україні. Доходи та видатки об'єднаних територіальних громад в Україні.

Тема 9. Податкові фінанси.

Історичні передумови виникнення і розвитку податкових фінансів. Сутність та види податків, їх класифікації. Основні елементи оподаткування. Податкова система України та принципи її побудови.

Тема 10. Державні цільові фонди як інститут фінансової системи країни.

Сутність, класифікація та роль державних цільових фондів. Фонд соціального захисту інвалідів. Економічні державні цільові фонди України. Цільові державні фонди охорони навколишнього природного середовища України.

Тема 11. Страхування як складова фінансової системи України та його розвиток.

Історичні передумови виникнення страхування. Етапи розвитку страхування. Сутність страхування: суб'єкт, об'єкт, принципи та функції. Державне регулювання страхової діяльності в Україні. Розвиток страхового ринку України.

Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання.

Економічна сутність фінансів підприємств та їх місце у фінансовій системі. Основи організації фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємств. Власні та залучені фінансові ресурси як основа забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Прибуток підприємства.

Тема 13. Основи управління власними фінансами.

Характеристика доходів і витрат сім'ї. Сімейний бюджет та його планування. Врахування фактора часу при оцінюванні вартості грошей. Формування особистої фінансової культури.

Тема 14. Основи інвестування.

Суть та види інвестицій в ринковій економіці. Інвестиційна діяльність, її суб'єкти та об'єкти. Форми інвестицій в ринковій економіці. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу. Менеджмент інвестицій, інвестиційні стратегії та політика.

Тема 15. Фінансування суб`єктів господарювання.

Поняття фінансування та його форми. Внутрішні джерела фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємств. Зовнішнє фінансування суб`єктів господарювання. Альтернативні джерела фінансування суб`єктів господарювання.

Тема 16. Основи підприємницької діяльності.

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Організація підприємницької діяльності. Підприємство як головний суб`єкт господарювання. Конкуренція як чинник реалізації підприємництва. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні.

Тема 17. Фінансова безпека держави.

Сутність фінансової безпеки держави. Складові фінансової безпеки держави. Загрози фінансовій безпеці держави. Індикатори фінансової безпеки держави. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави.

Тема 18. Фінансова безпека суб`єктів господарювання.

Сутність фінансової безпеки суб`єктів господарювання. Ризики і загрози фінансовій безпеці підприємств. Методи оцінки фінансової безпеки підприємства. Розробка системи фінансової безпеки підприємства: теоретичні та практичні аспекти.

Тема 19. Банківська система України: становлення та розвиток. Визначення справжності і платіжності банкнот національної та іноземної валюти.

Ринок фінансових послуг та його структура. Етапи становлення і трансформації банківської системи України. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України. Банкноти і монети, що обертаються в Україні. Банкноти і монети зарубіжних країн. Елементи захисту та принципи перевірки справжності банкнот в Україні. Відповідальність за виробництво та розповсюдження фальшивих грошей в Україні.

Тема 20. Економічний аналіз як галузь економічної науки.

Сутність та основні етапи розвитку економічного аналізу. Економічний аналіз в умовах ринкової економіки. Місце економічного аналізу господарської діяльності у системі наук: зв'язок з політичною економією, галузевими економіками, маркетингом, організацією виробництва й управління, фінансуванням, банківською справою, статистикою, бухгалтерським обліком та аудитом.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин
--------------------------------	-----------------

1	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА ЯК ГОСПОДАРСЬКА СИСТЕМА КРАЇНИ. ЕКОНОМІКА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ. ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ.					
Тема 1. Економічні системи та їх типи. Економічна система України: проблеми та особливості перехідного періоду.	7	2	-	-	5
Тема 2. Основні показники функціонування національної економіки. Тема 3. Роль держави у змішаній економіці. Економічна політика та її основні види.	7	2	-	-	5
Тема 4. Сутність регіональної економіки, особливості її формування.	6	2	-	-	4
Тема 5. Економіка регіонів України.	5	2	-	-	3
Тема 6. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії. Тема 7. Сутність та структура фінансової системи України.	6	2	-	-	4
Тема 8. Фінанси територіальних громад та їх об'єднань.	6	2	-	-	4
Тема 9. Податкові фінанси.	6	2	-	-	4
Тема 10. Державні цільові фонди як інститут фінансової системи країни.	5	2	-	-	3
Тема 11. Страхування як складова фінансової системи України та його розвиток.	6	2	-	-	4
Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання. Тема 13. Основи управління власними фінансами.	6	2	-	-	4
Тема 14. Основи інвестування.	5	2	-	-	3
Тема 15. Фінансування суб'єктів господарювання.	5	2	-	-	3
Тема 16. Основи підприємницької діяльності.	5	2	-	-	3
Тема 17. Фінансова безпека держави. Тема 18. Фінансова безпека суб'єктів господарювання.	5	2	-	-	3
Тема 19. Банківська система України: становлення та розвиток. Визначення справжності і платіжності банкнот національної та іноземної валюти.	5	2	-	-	3
Тема 20. Економічний аналіз як галузь економічної науки.	5	2	-	-	3
Всього	90	32	-	-	58

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТА

Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
	Очна форма	Заочна форма
Тема 1. Економічні системи та їх типи. Економічна система України: проблеми та особливості перехідного періоду.	5	
Тема 2. Основні показники функціонування національної економіки. Тема 3. Роль держави у змішаній економіці. Економічна політика та її основні види.	5	
Тема 4. Сутність регіональної економіки, особливості її формування.	4	
Тема 5. Економіка регіонів України.	3	
Тема 6. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії. Тема 7. Сутність та структура фінансової системи України.	4	
Тема 8. Фінанси територіальних громад та їх об'єднань.	4	
Тема 9. Податкові фінанси.	4	
Тема 10. Державні цільові фонди як інститут фінансової системи країни.	3	
Тема 11. Страхування як складова фінансової системи України та його розвиток.	4	
Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання. Тема 13. Основи управління власними фінансами.	4	
Тема 14. Основи інвестування.	3	
Тема 15. Фінансування суб'єктів господарювання.	3	
Тема 16. Основи підприємницької діяльності.	3	
Тема 17. Фінансова безпека держави. Тема 18. Фінансова безпека суб'єктів господарювання.	3	
Тема 19. Банківська система України: становлення та розвиток. Визначення справжності і платіжності банкнот національної та іноземної валюти.	3	
Тема 20. Економічний аналіз як галузь економічної науки.	3	
Разом	58	

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання навчальним планом не передбачено.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці

результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу - заліку.

Згідно з наказом № 0202-1/260 від «07» серпня 2020р. лекції проводяться виключно в онлайн режимі із застосуванням платформ для відеоконференцій: ZOOM, Skype. 25-30% часу лекції обов'язково резервується для запитань, дискусій, обговорення навчального матеріалу.

Лекційні заняття можуть проходити в аудиторії (до 20 осіб), чи в дистанційній формі.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на підсумковому занятті відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних занять (групова дискусія);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході самостійної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові, ситуаційні та інші задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;
- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати кейсові проблемні завдання із розподілом ролей в командах.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі розв'язання тестових завдань. На підсумковому занятті студент може отримати від 0 до 40 балів максимально, за кожну з 20 тем студент може отримати 2 бали.

Вид завдання,	Система	Критерії оцінки
---------------	---------	-----------------

що оцінюється	оцінювання знань, бали		
Оцінювання знань - поточний контроль	від 1.0 до 2.0	2.0	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання
		1.0	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок

Підсумковий контроль засвоєння тем здійснюється по їх завершенню на основі проведення залікової роботи. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Структура залікової роботи:

- творче питання – 40 балів;
- тести – 20 балів (10 тестових завдань x 2,0 бали).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму виконання залікової роботи (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 3 бали за кожну вірну відповідь).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залікову роботу в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 3 бали за кожну вірну відповідь).

Залік – 60 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Денна форма навчання	Поточне оцінювання роботи студентів (самостійна робота)		Всього	Залік	Сума
	тема	Теми 1-20			
	max		40	40	60

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1– 49	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

Базова

1. Ben-Shahar T. Happier : Learn The Secrets to Daily Joy and Lasting Fulfillment / Tal Ben-Shahar. – New York : McGraw-Hill Education, 2007. – 192 р.
2. Основи фінансової грамотності: підручник: [у двох частинах] – Ч. 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України / за редакцією д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О.В. Димченко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. –1024с.;
3. Основи фінансової грамотності: підручник: [у двох частинах] – Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки / за редакцією доктора економічних наук, професора О.Б. Жихор. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 440с.
4. Фінансова безпека суб`єктів господарювання: підручник з грифом МОНУ / авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор. – К: УБС НБУ, 2014. – 605 с.
5. Економічна безпека: підручник з грифом МОНУ / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. І. Барановського. – К. : УБС НБУ, 2015. – 467 с.
6. Місцеві фінанси : підручник / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О.П. Кириленко. – К.: УБС НБУ, 2015. – 579 с.

Допоміжна література

1. Вовчак О.Д. Інвестиційний менеджмент: підручник / Вовчак О. Д., Руцишин Н. М.; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. – Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. – 463 с.
2. Вознюк М.А. Інвестування: навчальний посібник / М.А. Вознюк, Б.І. Пшик, Г.В. Дурицька. – К.: УБС. – 2017. – 455 с.

3. Гроші та кредит: [підручник] / [Лютий І.О., Версаль Н.І., Любкіна О.В., Рожко О.Д.]; за заг. ред. проф. І.О. Лютого. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. – 559 с.

4. Жихор О.Б. Макроекономічні тенденції сучасного періоду функціонування трансформаційної економічної системи України / Жихор О.Б., Жерліцин Д.М. // Вісник КНУ імені Т.Г. Шевченка. Економіка. – № 4(193). – 2017. – С.6-10.

5. Фінанси: курс для фінансистів. Підручник. / За ред. д.е.н., проф. Буряка П.Ю., д.е.н., проф. Жихор О.Б. – К.: «Хай-Тек Прес», 2010. – 528 с.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

www.president.gov.ua – сайт Президента України

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України

www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України

www.ukrstat.gov.ua – сайт Держкомстату України

www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України

www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України ім.

Вернадського

www.librari.ukma.kiev.ua – сайт наукової бібліотеки НаУКМА

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/>) проводяться індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік в тестовій формі дистанційно за допомогою Google-Form.